

воно бере перше поняття в цілому, але відносить його до структурного плану. З точки зору другого поняття представити дещо як просту систему означає описати це в чотирьох планах, а саме: а) процесу; б) функціональної структури; в) організованості матеріалу; г) просто матеріалу.[6] Отже, системне уявлення об'єкту є формою фіксації процедур, що ми здійснили.

В методологічній роботі завжди використовується не одне онтологічне уявлення, а щонайменше два: організаційно-діяльнісна онтологія, що змальовує структуру професійно-кооперованої діяльності, власне об'єктна онтологія - природний, соціальний або віртуальний об'єкт діяльності міжпрофесійної кооперації. Отже, в миследіяльнісному підході не має об'єктів, є лише «Я». Я дію і в цій діяльності накопичую досвід. Для більш успішної діяльності полісистем можна запропонувати Системно-миследіяльнісну методологію.

Як форма практичної реалізації системомиследіяльнісної методології були задумані і створені організаційно-діяльнісні ігри (далі - ОДГ). Оргдіяльнісна гра - форма організації колективної миследіяльності.

Суть ОДГ полягає в пошуку способу взаємодії фахівців різних профілів для вирішення поставленого завдання. Учасник ОДГ сам створює для себе необхідні знання в процесі гри. Об'єктом ОДГ може бути будь-яка проблемна ситуація. Вирішення проблеми і складає предмет цієї гри. Гра будується на широкому проблемному полі, контури якого приблизно позначені темою гри.

Отже, ОДГ може виступати як практична форма реалізації СМД методології в управлінні полі системами.

Наук. керівник - доц..Козинцева Т.О.

СОФІСТИКА І СКЕПСИС В АНТИЧНІЙ ФІЛОСОФІ

Трохименко О.В., студ. гр. I-82

Чи пам'ятаєте ви перших вчителів мудрості, яких згодом стали називати софістами? Засновників викладацького ремесла, які започаткували багато наук, які й досі існують. Взагалі немає більш спірного питання, ніж софісти та їх теорії. Багато хто їх критикував, але є і ті, що підтримували.

Найбільш відомими філософами-софістами були: Протагор, Горгій, Гіппій, Продик, Антифант, Ксеніад та філософи молодого

покоління: Фразимах, Крітій та Каллікл. Софісти ставили перед собою проблеми суспільства, держави та моралі, а також проблему природи та пізнання.

Протагор сформулював сутність софістичного напрямку: «Істина – поняття суб’єктивне і що одному може видатись істинним, те іншому здатися хибним». Тому про істину говоримо лише відносно; можна сказати – скільки людей, стільки й істин.

Релятивізм Горгія відрізняється від вченъ Протагора. Шанувач традицій елеатів, заснував свій релятивізм, що більш переходить в агностицизм.(2)

Продовження софістичних традицій більш помітне у Карнеада. Він вивчав питання про можливість знання в більш загальній формі та критикував теорії попередніх філософів. Знання, за його теорією, принципово неможливе, оскільки немає жодного уявлення, яке б не обманювало нас.

Давайте поміркуємо над тим, чому софісти виступають першими скептиками. Зрозуміло, що софіст має утратити будь-яку віру в істину та можливість достовірного пізнання. Теорії софістів усе більш і більш відокремлюватися від попередніх метафізичних та фізичних теорій, в той же час розповідаючи своїм слухачам про невіправні протиріччя цих теорій. Також софісти були достатньо вправними промовцями, щоб довести суперечливі положення про один и то й же предмет.

Тому запитання софістів, їхнє теоретичне пізнання повинні були з психологічною незворотністю привести до скепсису.

Цей скепсис складає теоретичні положення усієї софістики. Не дивлячись на те, що негативні теорії пізнання наступних поколінь мудреців були не завжди коректними, не можна не визнати усього її наочного значення в тому вигляді, у якому ми її знаходимо, наприклад, у Протагора та Горгія.

Також відомо, що софісти започаткували не тільки скепсис, а й агностицизм. Цей напрям можна помітити вже в античній філософії, зокрема у софістів, особливо у Протагора та в античному скепсисі.

Як ми бачимо, софісти грають величезну роль в античній грецькій філософії та у філософії взагалі. Їх вплив на риторику, діалектику, логіку, граматику, літературу, а тепер ще й агностицизм неосяжний. Їх ідеї дивують своєю оригінальністю, а деякі й досі незрозумілі філософам-сучасникам. (1)

Головне в скепсисі софістів – це небажання приймати що-небудь на віру, принципове протистояння легковір'ю, а тому і усякому упередженню. Ця позиція була принципово нова, в тому числі і для Древньої Греції.

Софісти підготували скепсис. Їх суб'єктивізм звичайно повинен був привести до твердження щодо відносності знання і неможливості об'єктивної істини. У етичній та релігійній сфері вчення Протагора містило у собі елементи скепсису. Молодше покоління софістів – наприклад Горгій із Леонтин та Гіппій із Еліди – служать прикладом найчистішого заперечення, хоча іх заперечення мало догматичний характер, їм не вистачало лише серйозності переконання для того, щоб бути скептиками.

Тому ніяке судження неможливо визнати істинним - так вважали скептики. Таким чином, ні софісти, ні скептики не заперечували пізнання повністю, а лише відкидали можливість істинного, достовірного пізнання та його загальну значимість. Вони ігнорували їх відносну стійкість.(1)

Якщо поміркувати, то можна побачити вплив софістики не тільки на сучасну філософію, а й на сучасну політику. Все більше і більше людей «приєднуються» до цієї школи.

Антиморальність суспільства, злочинність, ріст епідемій, війни, економічна криза, неповага до духовних цінностей та інше примушує багатьох стати на бік скепсису. Завдяки талановитим риторам, що пишуть промови нашим політикам, ми чуємо багато красномовних обіцянок про щасливе майбутнє, особливо під час виборів, та депутати самі не вірять в те, що говорять. І народ вже не сподівається на зміни.....

Таким чином, люди думають, що можуть цим самим відгородити себе від некомфортної дійсності. Втім скепсис - це вже початок якоїсь віри....

Список використаної літератури:

1. Т.М. Гомперц Греческие мыслители - Мн: Харвест, 1999 -764с.
2. В.Ф. Асмус Античная философия -2-е узд. М:1976 г.-530

Наук.кер.- Кобяков О.М., доц. каф. філософії, к.т.н.